

Határterületek és együttműködési lehetőségek a köznevelés és a felnőttképzés szakértői színterein

Palotás József
elnök, FSZOE

címzetes egyetemi docens, PTE
felnőttképzési szakértő

2018. április 14.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény hatálya alatt

Országos szakértői és érettségi vizsgaelnöki névjegyzék (OH)

- jogszabály köznevelési szakértő **igénybevételét** írja elő
- szakértő igénybevételéhez **jogkövetkezményt** állapít meg
- közreműködik **országos** pedagógiai-szakmai ellenőrzés során (ha továbbképzési kötelezettségét teljesítette)
- szakértői **véleményt** ad működési **engedély** kiadásához nem állami köznevelési intézmény esetén
- **fenntartóváltás** esetén az Arany János Kollégiumi Program további működtetésének feltételeként a jogutódnak köznevelési szakértői **véleménnyel** kell rendelkeznie
- **eszközök, felszerelések** rendelkezésre állásának véleményezése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény hatálya alatt

Országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzék

- érettségi **vizsgaelnöki** megbízás ellátására jogosultak
- felnőttoktatásban a tanulmányi követelmények az előírtnál rövidebb idő alatti teljesítésére megszervezett osztályozó vizsgára **vizsgabiztos**

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. Törvény hatálya alatt:

Országos Szakképzési Névjegyzék (PMKH)

- szakmai **vizsgaelnöki** névjegyzék
- szakmai vizsgabizottsági **tagi** névjegyzék
- szakképzési **szakértői** névjegyzék

Iskolai rendszerű szakmai **elméleti**, és a szakképző **iskola** által szervezett **gyakorlati** képzés szakmai **ellenőrzése**: szakértő bevonása.

Szakképző iskolában folytatott **pedagógiai-szakmai ellenőrzést** szakmai szakértő bevonásával kell végezni (**kivéve** az országos ellenőrzés). A kormányhivatal pedagógiai-szakmai ellenőrzési feladatai ellátása során a szakképző iskolákat ellenőrző háromtagú szakértői csoport **legalább két** tagja a szakértői névjegyzékben szereplő szakértő.

Komplex szakmai **vizsga** szakmai ellenőrzése.

A szakmai vizsga megszervezésére vonatkozó engedély kiadásának és a vizsgaszervezési tevékenység ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 111/2010. (IV. 9.) korm. rendelet

A szakmai vizsga szervezését engedélyező járási hivatal az **engedély kiadása** iránti eljárásban **szakértőt** rendelhet ki. (fellebbezési eljárásban is szakértő működik közre)

- „Az engedélyezési eljárásban szakértőként az a személy rendelhető ki, aki az országos szakmai vizsgaelnöki névjegyzékbe való felvétel anyagi jogi feltételeinek megfelel, és rendelkezik a kérelmezett szakképesítés tekintetében a vizsgaszervezési feltételek fennállásának vizsgálatához szükséges szakértelemmel.”

A szakmai **vizsgát szervező intézmény** vizsgaszervezési tevékenységének **ellenőrzése:**

- „Nem járhat el szakértőként ... az a személy, aki az ellenőrzött ... intézmény engedélyezési eljárásában *szakértőként már közreműködött*, vagy az ellenőrzés alá vont időszakban a vizsgaszervező intézménynél *vizsgaelnöki feladatokat látott el.*”

A felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény hatálya alatt:

Felnőttképzési Szakértői Nyilvántartás (PMKH)

- Felnőttképzési szakértő

Felnőttképzési Programszakértői Nyilvántartás (MKIK)

- Felnőttképzési programszakértő

„A hatóság szakértői bizottság közreműködését veheti igénybe az engedélyezési eljárás lefolytatásához, amelynek alapján az engedélyt kiadja, módosítja vagy kiegészíti.” Tagjai:

- **hatóság** által vezetett **felnőttképzési** szakértői
- **kamara** által vezetett felnőttképzési **programszakértői**

nyilvántartásban szereplő szakértő. Nyelvnél csak felnőttképzési szakértő.

Engedély feltétele: felnőttképzési **szakértő** vagy felnőttképzési **programszakértő** által **előzetesen minősített** képzési program.

Felnőttképzési **szakmai programkövetelmények** nyilvántartásba vétele: öttagú **bizottság** dönt, amelybe a felnőttképzési **programszakértők** közül **három** tagot a kamara, egy tagot az agrárkamara, egy tagot a releváns szakképesítésért felelős miniszter delegál.

Hatósági ellenőrzés: szakértői bizottság közreműködésének igénybevétele esetén **felnőttképzési szakértő, programszakértő**.

Felnőttképzési intézmény tevékenységének két évente kötelező **külső értékelése**. (miniszter döntése szerinti jogi személyek, ugyanakkor a gyakorlatban **felnőttképzési szakértők** végzik)

Analógiák a szakértői területek között 1

Alapelvek*

- Függetlenség (megbízótól, felkérés alanyától)
- Objektivitás (tárgyilagosság, hitelt érdemlő tények, adatok)
- Szakmaiság (megállapításait érvekkel támasztja alá)
- Jogkövetés (jogalkalmazás, jogértelmezés)
- Tárgyközpontúság (amire a megbízás, felkérés, kirendelés irányul)
- Igényesség, eredményesség (legyen alkalmas a további hasznosításra)
- Kollegialitás (kollegiális, partneri munkakapcsolat, másik fél szakmaiságának tiszteletben tartása, kölcsönösen nyílt szakmai párbeszéd)
- Konstruktivitás, fejlesztő célzat (fejlesztős célzat, minőség folyamatos fejlesztése)
- Naprakész tudás, szakmai fejlődés (szakmai fejlődésről önállóan is gondoskodik: jogszabályok, tartalomszabályozás, módszertan, ..., azok változásai. Színterei az önképzés, konferenciák, tájékoztatók, továbbképzések, ...

**FSZOE etikai kódex alapján*

Analógiák a szakértői területek között 2

A szakértő a szakterületén biztos szaktudása mellett a következő személyes tulajdonságokkal és készségekkel rendelkezik:

- szakmai autonómia,
- elfogulatlanság,
- kapcsolatteremtő és kommunikációs készség,
- hatalommentes párbeszéd,
- segítőkészség,
- következetesség, tervszerűség, rendszeresség,
- határozottság,
- rugalmasság,
- empátia, pozitív beállítódás, érzelmi visszafogottság,
- konfliktuskezelő készség,
- diszkréció,
- igényes szóbeli és írásbeli kifejezőkészség.

A szakértői tevékenység tartalma, módszerei:

- dokumentumelemzés,
- adatfelvétel,
- helyszíni szemle / ellenőrzés / látogatás előkészítése és megvalósítása,
- megfigyelés,
- óralátogatás,
- moderátori, facilitátori tevékenység,
- az ellenőrzés eredményének írásba foglalása, dokumentáció,
- hatósági tevékenység végzése,
- értékelés,
- ...

Kölcsönös meghívás szakmai fórumokra

Egymás szakmai rendezvényeinek támogatása releváns téma esetén előadással, részvétellel

Egymás szakmai érdekvédelmi tevékenységének támogatása, közös szakmai állásfoglalás

Egymás szakterületét érintő javaslatok, jogszabály tervezetek, vélemények szakmai egyeztetése

Együttműködés hazai, Kárpát-medencei, nemzetközi projekteken

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

www.fszoe.hu

fszoe@fszoe.hu